

PŘESTUPKY V SILNIČNÍ DOPRAVĚ V ČESKÉ REPUBLICE, BODOVÝ SYSTÉM ŘIDIČŮ V ČESKÉ REPUBLICE, NĚMECKU A POLSKU A ŘEŠENÍ DOPRAVNÍHO PŘESTUPKU POLICIÍ ČR A NA OBECNÍM ÚŘADU OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ S NÁVRHY ZMĚN

ROAD TRAFFIC OFFENSES IN THE CZECH REPUBLIC, POINT SCORING SYSTEM OF DRIVERS IN THE CZECH REPUBLIC, GERMANY AND POLAND AND SOLUTIONS OF TRAFFIC OFFENSES BY THE POLICE OF THE CZECH REPUBLIC AND AT THE MUNICIPAL DEPARTMENT WITH EXTENDED POWERS

Jaroslav Kleprlík¹, Klára Světlá²

Abstrakt Příspěvek představuje základní právní předpisy EU a právní předpisy ČR upravující oblast dopravních nehod a přestupků v silniční dopravě. Uvádí hlavní dopravní přestupek, kterým je překročení nejvyšší povolené rychlosti. Stručně analyzuje statistiky dopravních nehod v ČR ve vazbě na statistiku přestupků v silniční dopravě celostátní i ve vybrané obci s rozšířenou působností. Komentuje a porovnává na vybraných přestupcích bodový systém v ČR, v Německu a v Polsku. Popisuje postup Policie ČR a technologický postup na obecním úřadu obce s rozšířenou působností při zpracování přestupku řidiče. V příspěvku jsou navrženy konkrétní změny v postupu Policie ČR a především změny v postupu úředníka na obecním úřadě obce s rozšířenou působností. Tyto změny mají vést k rychlejšímu zpracování přestupku, racionalizaci práce úředníka a také k vyšší informovanosti řidiče, který přestupky spáchal.

Klíčová slova bodový systém řidičů, dopravní nehody, doprava správní agendy, obecní úřad obce s rozšířenou působností, pokuty, přestupky v silniční dopravě, zákaz řízení

Summary The paper presents the basic legal regulations of the EU and the legal regulations of the Czech Republic regulating the area of traffic accidents and traffic offences in road transport. It indicates the main traffic offense, which is exceeding the speed limit. It briefly analyses the statistics of traffic accidents in the Czech Republic in relation to the statistics of traffic offenses in road transport nationwide as well as in a selected municipality with extended powers. The paper comments and compares point scoring systems in the Czech Republic, Germany and Poland. This comparison is based on selected traffic offences. It describes the procedure of the Police of the Czech Republic and the technological procedure at the municipal department of the municipality with extended powers for processing the driver's offense. The

¹ Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera, Katedra technologie a řízení dopravy, Studentská 95, 532 10 Pardubice, Česká republika

² Městský úřad Říčany, Odbor správních agend a dopravy, Oddělení registru vozidel a řidičů, Komenského náměstí 1619/2, Říčany, Česká republika

* korespondenční autor, tel.: +420 466 036 431, e-mail: jaroslav.kleprlik@upce.cz

article proposes specific changes in processing by the Police of the Czech Republic and the municipal department of a municipality with extended powers. These changes should lead to faster processing of the offense, rationalization of the work of the Official and also to higher awareness of the driver who committed the offense.

Keywords *point scoring system of drivers, traffic accidents, traffic administration agendas, municipal department of the municipality with extended powers, fines, road traffic offenses, driving ban*

1 ÚVOD

Přestupky v silniční dopravě zahrnují přestupky z více oblastí. Jsou to oblasti pozemních komunikací, silničních a zvláštních vozidel, podnikání v silniční dopravě a pak nejznámější z provozu na pozemních komunikacích (ze silničního provozu). Při provozu vozidel na pozemních komunikacích se řidiči dopouštějí vědomě i nevědomě dopravních přestupků. S rostoucí intenzitou silničního provozu roste i počet dopravních přestupků, které ohrožují bezpečnost silničního provozu (BESIP). Ty způsobují ztráty na životech, těžká zranění, lehká zranění a hmotné škody. Proto je snaha tyto přestupky eliminovat co do počtu, ale především co do závažnosti jejich následků. K tomu existují dva základní nástroje, a to prevence a sankce. K prevenčním nástrojům patří dopravní výchova na školách, dopravně-bezpečnostní kampaně, kvalitní výuka a výcvik v autoškole, školení řidičů, přehlednost dopravního značení, stavební úpravy na pozemních komunikacích, konstrukce vozidel a v nich prvky aktivní, pasivní a po nehodové bezpečnosti.

Sankčními nástroji jsou pokuty, bodový systém řidičů a zákazy řízení.

2 PRÁVNÍ PŘEDPISY EVROPSKÉ UNIE K NEHODÁM A PŘESTUPKŮM

Protože členské státy EU vedou statistiky o dopravních nehodách, bylo přijato Rozhodnutí Rady 93/704/ES o vytvoření databáze Společenství týkající se dopravních nehod v provozu na pozemních komunikacích (Rozhodnutí, 1993). Na základě něho jednotlivé státy předávají údaje o nehodách za daný rok, jejichž následkem je zranění nebo smrt Statistickému úřadu Evropských společenství. To má za cíl výměnu informací a zkušeností s řešením problematiky dopravních nehod a eliminací jejich následků.

Za účelem zvýšení bezpečnosti silničního provozu v rámci EU a zajištění rovného zacházení s domácími a zahraničními řidiči včetně vymáhání porušení právních předpisů byla vydána **Směrnice** Evropského Parlamentu a Rady (EU) **2015/413** o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu (Směrnice, 2015). V ní je definováno 8 dopravních deliktů, u kterých začal být používán systém přeshraniční výměny informací, který uděluje členskému státu, kde byl spáchán delikt přístup k údajům o registraci vozidla v členském státě, kde je vozidlo registrováno.

Tato směrnice se vztahuje na následující dopravní delikty v oblasti bezpečnosti silničního provozu:

1. překročení nejvyšší dovolené rychlosti,
2. nepoužití bezpečnostních pásů,
3. nezastavení na červený signál světelného signalizačního zařízení,
4. řízení vozidla pod vlivem alkoholu,
5. řízení vozidla pod vlivem drog,
6. nepoužití ochranné přilby,
7. použití zakázaného pruhu,
8. nedovolené použití mobilního telefonu nebo jiného komunikačního zařízení za jízdy.

Ve směrnici je stanoven postup výměny informací mezi členskými státy, obsah a v Příloze I Vzor informačního dopisu o dopravním deliktu k provedení vyhledávání. Dále je zde vymezeno informování účastníků silničního provozu včetně Vzoru informačního dopisu v Příloze II.

3 PRÁVNÍ VYMEZENÍ PŘESTUPKŮ V SILNIČNÍ DOPRAVĚ V ČR

V České republice (ČR) jsou jednotlivé přestupky s vazbou na silniční dopravu definovány konkrétními zákony. Těmito zákony jsou:

- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 250),
- zákon č. 13/1997, Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 13),
- zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 56),
- zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 111),
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 361).

Základním právním předpisem upravujícím přestupky je **zákon č. 250/2016 Sb.**, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 250). Ten upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, správní tresty a ochranná opatření, zásady pro jejich ukládání a v neposlední řadě postup před zahájením řízení a postup při řízení o přestupku. Jde o obecnou právní normu. Podle § 5 tohoto zákona je přestupkem „*společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*“

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 13) upravuje kategorie a třídy pozemních komunikací, podmínky jejich obecného a zvláštního užívání a omezení tohoto užívání, práva a povinnosti vlastníků, správců, uživatelů pozemních komunikací a výkon státní správy ve věcech pozemních komunikací. Z hlediska přestupků uvádí přestupky, které se týkají přímo pozemních komunikací, jejich zvláštního užívání bez povolení, provozu reklamních zařízení, jejich znečištění či poškození, jejich časového zpoplatnění, elektronického mýta, nízko rychlostního a vysokorychlostního vážení. Jedná se o speciální právní předpis ve vztahu k zákonu č. 250/2016 Sb. V zákoně je vymezeno, které přestupky projednává Ministerstvo dopravy, které Obecní úřad obce s rozšířenou působností, které Policie České republiky a které Celní úřady. Přestupky jsou uvedeny na konci zákona a jsou rozděleny na přestupky fyzických osob § 42a, přestupky právnických a podnikajících fyzických osob § 42b a společná ustanovení k přestupkům § 43. Zákon stanoví výše pokut za jednotlivé přestupky fyzických osob § 42a bod 8 a výše pokut právnických a podnikajících fyzických osob § 42b bod 6. V tomto zákoně je právně ošetřena i oblast vybírání kaucí § 43a a vrácení a započtení kaucí § 43b policisty ČR a celníky.

Dalším speciálním zákonem, který řeší přestupky v silniční dopravě, je **zákon č. 56/2001 Sb.**, o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 56). Ten právně upravuje registraci vozidel, technické požadavky na provoz silničních a zvláštních vozidel, práva a povinnosti osob, které vyrábějí, dovážejí a uvádějí vozidla na trh, práva a povinnosti vlastníků a provozovatelů vozidel, práva a povinnosti stanic technické kontroly a stanic měření emisí a kontroly technického stavu vozidel v provozu. Z hlediska přestupků právně ošetřuje přestupky, které se týkají registrace vozidel a dokladů k vozidlům, registračních značek, manipulace s tachometry vozidel, provozu technicky nezpůsobilých vozidel, technických prohlídek vozidel, vyřazení vozidel tak, aby neohrožovala nebo nepoškozovala životní prostředí. Přestupky jsou opět uvedeny na konci zákona a rozděleny na přestupky fyzických osob § 83, přestupky právnických a podnikajících fyzických osob § 83a a společná ustanovení k přestupkům § 84. Zákon stanoví i výše pokut za jednotlivé přestupky fyzických osob § 42a bod 8 a výše pokut právnických a podnikajících fyzických osob § 42b bod 6.

Třetím, rovněž speciálním zákonem vymežujícím a upravujícím přestupky v silniční dopravě je **zákon č. 111/1994 Sb.**, o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 111). Předmětem úpravy tohoto zákona jsou podmínky provozování silniční dopravy motorovými vozidly prováděné pro vlastní a cizí potřeby za účelem podnikání, práva a povinnosti právnických a fyzických osob s tím spojené a pravomoc a působnost orgánů státní správy a státního odborného dozoru. Z hlediska přestupků právně ošetřuje

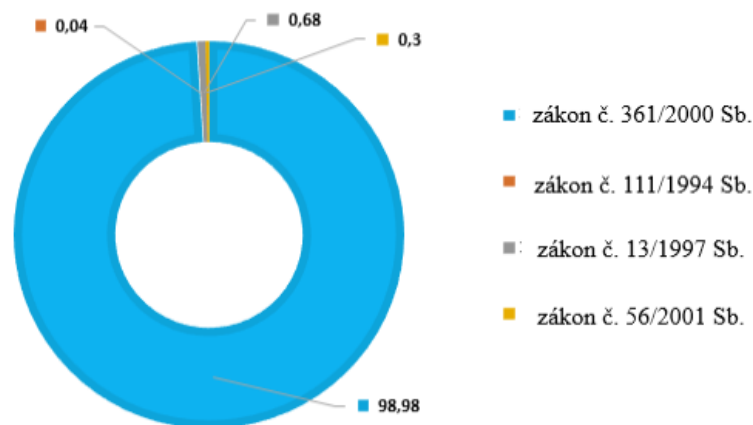
přestupky, které se týkají v § 34e řidičů taxislužby, vozidel taxislužby, dopravců v taxislužbě, zprostředkovatelů taxislužby, v § 34f dopravců veřejné linkové dopravy, provozovatelů terminálů, provozovatelů cestovních kanceláří, v § 35 dopravců a dopravců v taxislužbě. V tomto zákoně jsou i stanoveny pokuty za jednotlivé přestupky, v § 34e v bodech 4 až 10, v § 34f bod 4 a § 35 body 7, 8.

Přestupky podle tohoto zákona projednává převážně dopravní úřad, v jehož správním obvodu byla provedena kontrola, na jejímž podkladě byl přestupek zjištěn, nebo Ministerstvo dopravy.

Přestupky podle tohoto zákona nelze projednat příkazem na místě. Výjimkou jsou pouze přestupky podle § 34e odst. 1 písm. b), odst. 2 a 3, které může projednat příkazem na místě Policie České republiky. Přestupky podle § 34e odst. 2 může dále projednat příkazem na místě strážník obecní policie. Přestupky podle § 34e odst. 3 může dále projednat příkazem na místě celní úřad.

Velmi důležitým zákonem je **zákon č. 361/2000 Sb.**, o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 361). Tento zákon definuje práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích, pravidla provozu na pozemních komunikacích, úpravu a řízení provozu na pozemních komunikacích. Dále upravuje řidičská oprávnění a řidičské průkazy, stanovuje působnost a pravomoc orgánů státní správy a Policie České republiky ve věcech provozu na pozemních komunikacích. **V tomto, pokud jde o přestupky opět speciálním zákoně, jsou specifikovány jednotlivé skutkové podstaty dopravních přestupků. Přílohou tohoto zákona je „Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání.“**

Nejčastějšími přestupky v oblasti silniční dopravy jsou přestupky dle **zákona č. 361/2000 Sb.**, o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 361). To dokládá i statistika zaevidovaných přestupků v silniční dopravě v roce 2020 na vybraném obecním úřadu obce s rozšířenou působností v grafu na obr. 1.

Obr. 1 Podíl zaevidovaných přestupků v silniční dopravě na ORP v roce 2020 dle jednotlivých zákonů v %; zdroj: Světlá, 2021

4 ANALÝZA STATISTIK DOPRAVNÍCH NEHOD A PŘESTUPKŮ V ČR

Šetření a evidenci dopravních nehod provádí Policie ČR. Ředitelství služby dopravní policie ČR zveřejňuje statistiky těchto nehod. V roce 2020 Policie ČR šetřila 94 794 dopravních nehod, při kterých bylo 460 osob usmrceno, 1 807 osob těžce zraněno a 20 880 osob lehce zraněno (Policejní prezidium, 2021). Z těchto statistik vyplývá, že v roce 2020 řidiči motorových vozidel zavinili 79,5% nehod a došlo při nich k usmrcení 417 osob. Pro porovnání četnosti hlavních příčin nehod řidičů motorových vozidel v ČR a následně pak dopravních přestupků je uvedena tabulka 1.

Tab. 1 Hlavní příčiny nehod řidičů v ČR v roce 2020; zdroj: Policejní prezidium, 2021

Hlavní příčiny nehod u řidičů motorových vozidel	Počet nehod	Podíl na celkovém počtu nehod [%]	Usmrceno	Podíl na celkovém počtu usmrcených [%]
Nepřiměřená rychlost	12 031	16,0	179	42,9
Nesprávné předjíždění	1 331	1,8	23	5,5
Nedání přednosti	11 210	14,9	63	15,1
Nesprávný způsob jízdy	50 798	67,4	152	36,5

Evidenci dopravních přestupků a přidělených bodů vede centrálně Ministerstvo dopravy ČR. V roce 2020 bylo dle jeho statistik evidováno v ČR 328 730 dopravních přestupků a trestných činů řidičů. Průměrně to tak činí cca 900 za kalendářní den. Nejčastější jednání řidičů v ČR, za která jsou jim přidělovány body, uvádí tabulka 2.

Tab. 2 Jednání řidičů v ČR s udělením bodů v roce 2020; zdroj: Ministerstvo dopravy, 2021

Pořadové číslo	Jednání řidiče	Body	Počet	Podíl [%]
1.	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o méně než 20 km/h (ale více než 5 km/h)	2	97 679	29,71
2.	při řízení vozidla drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení	2	57 012	17,34
3.	porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu	3	46 822	14,24
4.	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 20 km/h a více	3	33 209	10,10
5.	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o méně než 30 km/h (ale více než 10 km/h)	2	25 471	7,75
6.	při řízení vozidla nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinen dát přednost v jízdě	4	12 198	3,71
7.	při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou mimo obec o 30 km/h a více	3	8 431	2,56
8.	při řízení vozidla nezastaví vozidlo na signál, který mu přikazuje zastavit vozidlo podle zvláštního právního předpisu nebo na pokyn "Stůj" daný při řízení provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou	5	7 120	2,17
9.	ohrožení pod vlivem návykové látky - výkon zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, ve stavu vylučujícím způsobilost, který si pachatel přivodil vlivem návykové látky	7	6 578	1,91
10.	řídí motorové vozidlo a není držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění	4	6 096	1,85
11.	ostatní	-	28 114	8,66
CELKEM		-	328 730	100,00

Pro porovnání s celostátní statistikou je uvedena i statistika zapisovaných přestupků z vybrané obce s rozšířenou působností (ORP), viz tabulka 3.

Tab. 3 Přehled nejčastěji bodově zapisovaných přestupků na ORP v roce 2020; zdroj: Světlá, 2021

Pořadové číslo	Jednání řidiče	Body	Počet
1.	Při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h nebo mimo obec o méně než 30 km/h.	2	481
2.	Při řízení vozidla drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.	2	397
3.	Porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu.	3	260
4.	Při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více.	3	197
5.	Při řízení vozidla nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinna dát přednost v jízdě.	4	98

Jak je vidět z porovnání tabulek 2 a 3 jsou pořadí přestupků na celostátní úrovni i na úrovni vybrané ORP téměř totožná. Proto je nutné se na nejčastější přestupky více zaměřit a eliminovat je s využitím prevence i sankcí.

Z tabulky 1 vyplývá, že největší počet dopravních přestupků je v kategorii nesprávný způsob jízdy, pod který se ale „schová vše ostatní“. Hned na druhém místě je příčinou nehod nepřiměřená rychlost. Nepřiměřená rychlost má ale nejvyšší podíl na počtu usmrčených! V tabulkách bodovaných přestupků v celostátním měřítku, tabulka 2, i ve statistikách vybrané obce s rozšířenou působností, tabulka 3, zaujímá také první místa. Proto je třeba se při plánované novelizaci bodového systému na tuto příčinu více zaměřit a tyto přestupky více postihovat.

5 BODOVÉ SYSTÉMY ŘIDIČŮ V EVROPĚ

Bodový systém řidičů se v Evropě v různých formách a podobách používá v Belgii, České republice, Francii, Irsku, Itálii, Lucembursku, Maďarsku, Německu, Polsku, Portugalsku, Rakousku, Řecku, Slovinsku a Velké Británii.

5.1 Bodový systém v Německu

Bodový systém v Německu měl původně 18 bodů. V rámci zjednodušení a zpřehlednění byl bodový systém od 1. 5. 2014 nastaven na 8 bodů, včetně závěrů z provedení bodování, jak je uvedeno v tabulce 4. V roce 2021 došlo k jeho zpřísnění a od září 2021 je navrženo další zpřísnění týkající se rychlostí jízdy.

Tab. 4 Změna bodového systému v Německu; zdroj: EPRAVO, 2021

Původní body	Nové body	Závěr
1 -3	1	Výhrada
4 -5	2	
6 -7	3	
8-10	4	Napomenutí
11-13	5	
14-15	6	Varování
16-17	7	
18	8	Odebrání

Jsou stanoveny tři kategorie – za 1 bod, za 2 body, za 3 body. Trestné body za přestupky a trestné činy jsou stanoveny v (Straßenverkehrsgesetz, 2021). Při dosažení 4-5 trestných bodů obdrží řidič písemně zpoplatněné napomenutí a informaci o systému hodnocení způsobilosti k řízení. Řidič je zároveň upozorněn na možnost zúčastnit se semináře ke zdokonalení své způsobilosti k řízení a za to mu bude odečten jeden trestný bod. Odpočet bodu touto cestou je možné požadovat jen jednou za 5 let. (Straßenverkehrsgesetz, 2021) Při dosažení 6- 7 trestných bodů obdrží řidič zpoplatněné varování. V něm je řidič upozorněn na to, že při spáchání dalších bodovaných přestupků mu bude odňato řidičské oprávnění na území Německa. I v tomto případě je možné absolvovat seminář, za účast na něm však trestný bod odečten být nemůže. Když řidič dosáhne 8 trestných bodů, pozbývá řidičské oprávnění (Odebrání). O vrácení řidičského oprávnění může řidič požádat nejdříve po uplynutí 6 měsíců a po absolvování medicínsko-psychologického vyšetření. Vybrané sazby trestných bodů, pokuty a zákaz řízení v Německu jsou v tabulce 5.

Tab. 5 Vybrané sazby trestných bodů řidičů v Německu v roce 2021; zdroj: Bußgeldkatalog, 2021

Přestupek	Pokuta	Body	Zákaz řízení
Překročení rychlosti ve městě do 10 km/h	30 €	-	-
Překročení rychlosti ve městě o 11-15 km/h	50 €	-	-
Překročení rychlosti ve městě o 16-20 km/h	70 €	-	-
Překročení rychlosti ve městě o 21-25 km/h	115 €	1 B	-
Překročení rychlosti ve městě o 26-30 km/h	180 €	1 B	1 měsíc
Překročení rychlosti ve městě o 31-40 km/h	260 €	2 B	1 měsíc
Překročení rychlosti ve městě o 41-50 km/h	400 €	2 B	1 měsíc
Překročení rychlosti ve městě o 51-60 km/h	560 €	2 B	2 měsíce
Překročení rychlosti ve městě o 61-70 km/h	700 €	2 B	3 měsíce
Překročení rychlosti ve městě o více než 70 km/h	800 €	2 B	3 měsíce
Překročení rychlosti mimo město do 10 km/h	20 €	-	-
Překročení rychlosti mimo město o 11-15 km/h	40 €	-	-
Překročení rychlosti mimo město o 16-20 km/h	60 €	-	-
Překročení rychlosti mimo město o 21-25 km/h	100 €	1 B	-
Překročení rychlosti mimo město o 26-30 km/h	150 €	1 B	1 měsíc
Překročení rychlosti mimo město o 31-40 km/h	200 €	2 B	1 měsíc
Překročení rychlosti mimo město o 41-50 km/h	320 €	2 B	1 měsíc
Překročení rychlosti mimo město o 51-60 km/h	480 €	2 B	1 měsíc
Překročení rychlosti mimo město o 61-70 km/h	600 €	2 B	2 měsíce
Překročení rychlosti mimo město o více než 70 km/h	700 €	2 B	3 měsíce
Řízení vozidla s více než 0,5, ale méně než 1,1 promile, řidič nevykazuje známky ovlivnění a neohrožuje účastníky silničního provozu. Je to 1. porušení	500 €	2 B	1 měsíc

Řízení vozidla s více než 0,5, ale méně než 1,1 promile, řidič nevykazuje známky ovlivnění a neohrožuje účastníky silničního provozu. Je to 2. porušení	1000 €	2 B	3 měsíce
Řízení vozidla s více než 0,5, ale méně než 1,1 promile, řidič nevykazuje známky ovlivnění a neohrožuje účastníky silničního provozu. Je to 3. porušení	1500 €	2 B	3 měsíce
Nepoužití bezpečnostního pásu	30 €	-	-
Mobilní telefon používaný na kole	55 €	-	-
Mobilní telefon používaný jako řidič motorového vozidla s nebezpečím	150 €	2 B	1 měsíc
Mobilní telefon používaný jako řidič motorového vozidla, které má za následek nehodu	200 €	2 B	1 měsíc
Jízda na motocyklu bez přilby	18 €	-	-
Nedodržení červeného světla stop – s nebezpečím	200 €	2 B	1 měsíc
Nedodržení červeného světla stop, které má za následek nehodu	240 €	2 B	1 měsíc
Nedodržení červeného světla stop v případě červené fáze delší než 1 s – s nebezpečím	320 €	2 B	1 měsíc
Nedodržení červeného světla stop v případě červené fáze delší než 1 s, které má za následek nehodu	360 €	2 B	1 měsíc

5.2 Bodový systém řidičů v Polsku

Právní úpravu provozu na pozemních komunikacích v Polsku a bodový systém upravují USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Ustawa, 1997) a Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego (Rozporządzenie, 2021).

Bodový systém v Polsku je nastaven na 24 bodů. Pro začínající řidiče je hranice stanovena na 20 bodů. Za začínajícího řidiče je považován ten, který má řidičský průkaz vydán do 1 roku zpětně. Bodový systém je poměrně komplikovaný. Výše bodů za přestupky je 1 bod, 2 body, 3 body, 4 body, 5 bodů, 6 bodů, 7 bodů, 8, bodů, 9 bodů a 10 bodů. Za jeden přestupek je možné získat maximálně 10 bodů (např. řízení pod vlivem alkoholu nebo drog). Sazby trestných bodů za vybrané a nejčastější přestupky jsou uvedeny v tabulce 6. S ohledem na vzrůstající počet závažných dopravních nehod s tragickými následky zapříčiněných nepřiměřenou rychlostí a dále také pod vlivem alkoholu se připravuje zpřísnění sankcí. Plánovaný termín zavedení zpřísnění je od 1. 12. 2021.

Tab. 6 Vybrané sazby trestných bodů řidičů v Polsku v roce 2021; zdroj: Taryfikator punktów karnych, 2021

Přestupek	Body
Zdobení registračních značek a připevnění značek, nápisů nebo předmětů omezujících čitelnost těchto značek	1 B
Porušení povinnosti řidiče používat ochrannou přilbu	2 B
Porušení zákazu vjezdu na křižovatku řidičem, pokud není místo na křižovatce nebo za křižovatkou nelze pokračovat v jízdě	2 B
Vniknutí mezi jízdní kola nebo privilegovaná vozidla v koloně a vozidla podřízených jednotek ministra národní obrany	2 B
Zakrytí světel a signalizačních zařízení, registračních značek nebo jiných požadovaných štítků nebo značek, které mají být viditelné	3 B
Zvýšení rychlosti řidičem předjížděného vozidla	3 B
Použití dálkových světlometů nevyhovujícím způsobem	3 B
Předjíždění privilegovaného vozidla v zastavěné oblasti	3 B
Porušení povinnosti zastavit vozidla tak, aby chodci měli volný přístup k vozidlům MHD nebo na chodník v případě, že cestující na zastávce nemají ostrůvek	3 B
Porušení povinnosti řidiče používat bezpečnostní pás	4 B
Nedodržení povinnosti používat požadovaná světla od soumraku do úsvitu	4 B
Porušení zákazu couvání na rychlostní silnici nebo dálnici	5 B
Porušení zákazu používání telefonu při řízení, které vyžaduje, aby byl telefon nebo mikrofon držěn v ruce	5 B
Tahání osoby za vozidlem na lyžích, saních, kolečkových bruslích nebo jiných podobných zařízeních	5 B
Přeprava dítěte nevyhovujícím způsobem	6 B
Nedodržení signálů a příkazů osob oprávněných řídit provoz	6 B
Nedání přednosti kolejovým vozidlům	6 B
Předjíždění na přechodech pro chodce a přímo před ním	10 B
Nedání přednosti chodcům na přechodu pro chodce	10 B
Vyhýbání se vozidlu, které jelo stejným směrem, ale zastavilo, aby dalo přednost chodcům	10 B
Řízení pod vlivem alkoholu nebo drog	10 B
Neposkytnutí pomoci účastníkovi nehody	10 B
Překročení rychlostního limitu o více než 50 km/h	10 B
Překročení rychlostního limitu ze 41 na 50 km/h	8 B
Překročení rychlostního limitu z 31 na 40 km/h	6 B
Překročení rychlostního limitu z 21 na 30 km/h	4 B
Překročení rychlostního limitu z 11 na 20 km/h	2 B
Přeprava cestujících vozidlem, které není k tomu určeno nebo přizpůsobeno nebo které přesahuje počet sedadel uvedených v osvědčení o registraci vozidla nebo vyplývající z konstrukčního účelu vozidla nepodléhajícího registraci, pokud je počet nesprávně přepravovaných osob je za každou osobu navíc 1 B až do 10 osob. Při 10 a více osobách navíc je to 10 B.	1 – 10 B

Řidiči mohou jednou za 6 měsíců využít možnost speciálního školení. Náplň a délka školení je stanovena v příloze 8 (Ustawa, 1997). Po jeho absolvování je odečteno 6 bodů. Ten kdo má v záznamu např. 5 bodů a absolvuje školení, tak se odečte pouze těch 5 bodů. Nelze jít do záporu. Začínajícím řidičům se účastí na školení body neodečítají. Školení nemohou absolvovat již „vybodovaní řidiči“ (dosáhli 24 bodů, začínající řidiči 20 bodů).

V případě dosažení 24 bodů (20 bodů začínající řidiči) obdrží řidič výzvu k vrácení řidičského průkazu. Ztrácí také oprávnění k řízení všech skupin řidičských oprávnění, které měl. Pro vrácení řidičského průkazu musí řidič složit teoretickou i praktickou zkoušku. V případě začínajících řidičů musí absolvovat kurz a složit zkoušky.

5.3 Bodový systém řidičů v České republice

Bodový systém byl zaveden v České republice 1. 7. 2006 jako novela zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Od té doby byl již upravován. K datu 1. 8. 2021 jsou přidělovány za definované přestupky trestné body ve výši 7 bodů, 5 bodů, 4 body, 3 body, 2 body. Ministerstvo dopravy v současné době pracuje na jeho dalších změnách s plánem jej novelizovat k 1. 1. 2022. Cílem je systém zjednodušit a zpřehlednit. Upravováno je i přidělování trestných bodů, viz tabulka 7.

Tab. 7 Srovnání současného a navrhovaného bodového systému v ČR; zdroj: Ministerstvo dopravy, 2021

Současné sazby bodů	Současné počty přestupků v dané sazbě bodů	Nově navrhované sazby bodů	Nově navrhované počty přestupků v dané sazbě bodů
7	9	6	10
5	5	4	13
4	5	2	3
3	4	-	-
2	3	-	-

Bodový systém je nastaven v zákoně č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 361). V příloze zákona je stanovena výše bodů za jednotlivé přestupky. Body se přičítají a je stanoven limit 12 bodů. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností tedy zaznamenává řidičem dosažený počet bodů pouze do celkového počtu 12 bodů. Při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronicky oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Při odevzdání řidičského průkazu vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností doklad o odevzdání řidičského průkazu. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.

V zákoně jsou stanoveny v § 123e podmínky pro odečet získaných bodů. To je možné na základě „bezbodového“ provozu:

- po dobu 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů,
- po dobu 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů zbývajících po odečtení bodů v první odrážce,
- po dobu 36 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou všechny zbývající body.

Další způsob odečtu bodů je možný v případě absolvování školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy. Pro odečet nesměl mít řidič ke dni ukončení tohoto školení zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená méně než 6 body. Do 1 měsíce od ukončení školení musí řidič podat písemnou žádost na ORP. Školení je možné absolvovat 1x za kalendářní rok, odečtou se 3 body.

6 POSTUP POLICIE ČR PŘI VYBRANÉM DOPRAVNÍM PŘESTUPKU

Při dohledu nad silničním provozem byl hlídkou Policie ČR zastaven osobní automobil. Po přistoupení policisty k vozidlu byl řidič vozidla pozdraven a vyzván předepsaným způsobem k předložení dokladů potřebných k řízení a provozu motorových vozidel na pozemních komunikacích. Po předložení těchto dokladů provedl policista lustraci řidiče. Při ní nebyla zjištěna žádná omezení týkající se zákazu řízení. Policista sdělil řidiči, že se dopustil přestupku tím, že nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb. (Zákon, 361).

Protože byla naplněna skutková podstata přestupku, může být řidiči uložena sankce spočívající v příkazu na místě (dříve označováno jako bloková pokuta) až do výše 2 000 Kč podle § 125c odst. 7 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb. (Zákon, 361). Ve většině případů je řidiči uložena pokuta příkazem na místě ve výši 200 Kč a vystaven pokutový blok na pokutu na místě zaplacenou. V případě, že by řidič neměl u sebe danou hotovost, vystavil by mu policista blok na pokutu na místě nezaplacenou.

Po zaplacení pokuty na základě příkazu na místě, řidič odjíždí s tím, že dostal pouze pokutu 200 Kč. Ve většině případů netuší, že se jedná o dopravní přestupek, který je bodově hodnocen. V příloze zákona č. 361/2000 Sb. je tento přestupek ohodnocen 3 trestnými body. Dalším krokem policisty je zaevidování přestupku a zaslání „Oznámení o uložení pokuty příkazem na místě“ na příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností dle místa pobytu přestupce prostřednictvím datové schránky do 3 pracovních dnů ode dne uložení pokuty. Postup a trvání jednotlivých úkonů policisty Policie ČR při řešení dopravního přestupku je uveden v tabulce 8.

Tab. 8 Postup při řešení přestupku Policií ČR; zdroj: Světlá, 2021

Pořadové číslo	Úkony při řešení dopravního přestupku	Doba řešení [min.]	Správní lhůty	Řeší
1.	Řidič spáchal přestupek	0	-	řidič
2.	Silniční kontrola Policie ČR	15	-	PČR
3.	Řešení přestupku na místě	8	-	PČR
4.	Uložena pokuta a vystavení „Bloku na pokutu na místě zaplacenou“	5	-	PČR
5.	Zpracování a odeslání přestupku do datové schránky na příslušný ORP	12	do 3 pracovních dní od uložení pokuty	PČR
CELKEM		40		

7 POSTUP NA OBEČNÍM ÚŘADU OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ PŘI ZPRACOVÁNÍ DOPRAVNÍHO PŘESTUPKU

Policie ČR zaslala v digitální podobě do datové schránky ORP „Oznámení o uložení pokuty příkazem na místě“. Ke sledování, zpracování, archivaci a skartaci jednotlivých dokumentů užívají ORP program spisové služby ELISA.

Podatelna ORP doručenu datovou zprávu pomocí programu spisové služby ELISA předala na Oddělení registru vozidel a řidičů do složky „DATOVKA ORVŘ“. Úředník registru řidičů daný přestupek zpracuje ve spisové službě ELISA, kde nejdříve vytiskne „Oznámení o uložení pokuty příkazem na místě“. Vyplní profil dokumentu, zaškrtně tlačítko, aby bylo přiděleno číslo jednacích, které zapíše na dané oznámení. Pokračuje validací elektronického podpisu, konvertováním přílohy do PDF/A-2B. Všechny úpravy uloží a systém vygeneruje číslo jednacích. Celé zpracování trvá přibližně 15 min, kde úředník musí 30krát kliknout než datovou zprávu ve spisové službě ELISA vyřídí.

Dalším krokem je zápis „Oznámení o uložení pokuty příkazem na místě“ do centrálního registru řidičů ELIŠKA. Při zápisu přestupku postupuje úředník následovně: na nabídkové liště přes „Osoby“ vyhledá řidiče přestupku. Po kliknutí na položku „Vyhledat osobu“ se otevře dialogové okno „Karta osoby“. Na které zjistí veškeré informace k dané osobě (např.: totožnost osoby, řidičská oprávnění, údaje o všech řidičských průkazech, přehled o přestupcích, bodové hodnocení, harmonizované kódy, mezinárodní řidičské průkazy, profesní způsobilost řidiče, psychologické vyšetření, bezpečná jízda atd.). Dále se pokračuje kliknutím na položku „Přestupky“ a otevře se další dialogové okno, na kterém se použije tlačítko „Nový případ“ a začnou se vyplňovat a kontrolovat následující položky konkrétního případu přestupku:

- kontrola čísla jednacního nahlášeného přestupku PČR,
- dohledání avizace a potvrzení tlačítkem OK,
- doplnění položky „Odkud nahlásil“,
- doplnění položky „Č. j. přidělené“ úřadem,
- kliknutí na tlačítko „Hledat“ – přestupky a trestné činy,
- doplnění položky „§“ (např.: 6/1a) – právní kvalifikace,
- vybere se porušená ustanovení zákona č. 361/2000 Sb.,
- kliknutí na tlačítko „Rozhodnutí případu“ a potvrzení OK,
- kontrola zadaných údajů od PČR,
- kliknutí na tlačítko „Uložit“ a potvrzení OK,
- po potvrzení se automaticky program vrátí zpět na úvodní profil řidiče „Karta osoby“.

Po zapsání přestupku se v programu ELIŠKA automaticky započtou body podle spáchaného přestupku. Zápis přestupku trvá přibližně 12 min.

Dané „Oznámení o uložení pokuty příkazem na místě“ úředník registru řidičů založí fyzicky do karty řidiče. Karta řidiče je uložena v kartotékách. Jednotlivé karty řidičů jsou srovnány podle abecedy. Založení přestupku trvá přibližně 5 min.

V případě, že dojde při zapsání přestupku k dosažení 12 bodů, pozbývá řidič právo k řízení motorového vozidla po dobu jednoho roku. Úředník překontroluje všechny přestupky založené v kartě řidiče se zápisem v centrálním registru řidičů ELIŠKA. Přibližná doba kontroly je 25 min.

Po kontrole přejde úředník do programu spisové služby ELISA, ve které založí nový dokument. Vytvoření tohoto dokumentu trvá přibližně 20 min. Program ELISA přidělí č. j., které úředník potřebuje k zadání do centrálního registru řidičů ELIŠKA. Následně se úředník překlikne do programu ELIŠKA, kde pokračuje v „Kartě osoby“ následujícím postupem:

- klikne na tlačítko „Tisk výzvy“,
- doplní položku „Č. j.,
- klikne na tlačítko „Tisk“,
- otevře se tiskopis „Oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění“, do kterého se automaticky vyplní iniciály řidiče a datum kdy dosáhl 12 bodů příloha C,
- vytiskne 3x (karta řidiče, šanon, odeslání dané osobě),
- „Oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění“ se doplní o razítko a podpis oprávněné úřední osoby.

Celý tento proces zabere přibližně 5 min. Opět se úředník překlikne do spisové služby ELISA, kde provede odeslání vytvořeného dokumentu a předání fyzicky na podatelnu ORP. Přibližná doba vyřízení jsou 3 minuty. Úředník na podatelnu zpracuje zásilku a předá ji provozovateli poštovních služeb, který zajišťuje svoz veškeré příchozí a odchozí pošty ORP.

Po doručení „Oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění“ je řidič povinen odevzdat na ORP řidičský průkaz do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Proti danému oznámení může řidič podat námítku.

Postup před zpracování přestupku na ORP je uveden v tabulce 9. Zkratka ÚŘŘ je úředník registru řidičů.

Tab. 9 Úkony při zpracování přestupku na ORP; zdroj: Světlá, 2021

Pořadové číslo	Úkony při řešení dopravního přestupku	Doba řešení [min.]	Správní lhůty	Řeší
1.	Přijetí datové zprávy na ORP	3	bezodkladně	úředník podatelny ORP
2.	Úprava datové zprávy v programu spisové služby ELISA	15	bezodkladně	ÚŘŘ
3.	Zápis přestupku do centrálního registru řidičů ELIŠKA	12	do 5 pracovních dnů ode dne doručení přestupku	ÚŘŘ
4.	Dosažení 12 bodů	-	-	-
5.	Fyzické založení přestupku do karty řidiče	5	-	ÚŘŘ
6.	Kontrola všech přestupků v EKŘ ve vztahu dosažení 12 bodů se zápisem v centrálním registru řidičů ELIŠKA	25	-	ÚŘŘ
7.	Vytvoření nového dokumentu v programu spisové služby ELISA	20	-	ÚŘŘ
8.	Vytvoření „Oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění“	5	bez zbytečného odkladu	ÚŘŘ
9.	Odeslání v programu spisové služby ELISA a fyzické předání na podatelnu ORP	3	-	ÚŘŘ
10.	Zpracování obálky a předání písemnosti provozovateli poštovních služeb	5	následující den od fyzického předání na podatelnu	Úředník podatelny
11.	Doručeno „Oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění“	-	-	řidič
CELKEM		93		

8 NÁVRH ZMĚN V POSTUPU POLICIE ČR PŘI DOPRAVNÍM PŘESTUPKU

U dopravních přestupků, za které jsou přidělovány trestné body, by prvotní informaci o tom, že je přestupek bodově hodnocen oznámil řidiči Policista ČR. Ten by také informoval řidiče, že přestupek bude oznámen na příslušné ORP podle místa trvalého bydliště řidiče, kde bude přestupek zapsán a připočten příslušný počet bodů. Informace by navíc byla uvedena v drobně upraveném bloku na pokutu na místě zaplacenou i v bloku na bloku na místě nezaplacenou. Zde by případně mohl být uveden i počet bodů za daný přestupek, viz obrázek 2. Řidič by tak byl o přidělování bodů prokazatelně informován od počátku, aby při následném řešení přestupku v řízení o námitkách úředníkem ORP bylo možno tuto informaci využít v odůvodnění při vydání rozhodnutí o zamítnutí námitek.

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ ZAPLACENOU Číslo bloku: **B1519521**

1. Jméno, příjmení 2. Datum narození

3. Adresa místa trvalého pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Popis skutku – čas, místo, způsob spáchání.....

Přestupek bude bodově hodnocen dle zákona č. 361/2000 Sb.

ANO NE Bodů

6. Pokuta uložena za přestupek podle § ..... zák. č. .... Sb., ve znění p.p.

7. Forma zavinění: **úmysl / nedbalost** (nehodící se škrtněte)

8. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.

Podpisem obviněného se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

9. V ..... dne ..... 20 .....

10. Označení správního orgánu, jméno a příjmení, funkce nebo služební číslo či identifikační číslo oprávněné úřední osoby a její podpis

11. Souhlasím s projednáním přestupku v příkazním řízení na místě, potvrzuji, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části B bloku, dne ..... 20 ..... podpis obviněného

otisk úředního razítka

Část A bloku - Série BB / 2017

Obr. 2 Upravený blok na pokutu na místě zaplacenou; zdroj: foto a úprava autoři

9 NÁVRH ZMĚN V TECHNOLOGICKÉM POSTUPU ÚŘEDNÍKA NA ORP PŘI ZAEVIDOVÁNÍ DOPRAVNÍHO PŘESTUPKU

Kromě sdělení příslušníkem Policie ČR o tom, že byl spáchán přestupek je důležité pokračovat rovněž v informovanosti řidičů, aby se eliminovalo riziko, kdy dojde k dosažení 12 bodů a zaslání „Oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění“.

Řidič by měl být informován při každé změně v jeho bodovém hodnocení. Tuto oznamovací povinnost by měla ORP podle trvalého bydliště na základě předem podané písemné žádosti řidiče. Příklad formuláře: „Žádost o informování řidiče o každé změně v jeho bodovém hodnocení“ je navržen na obrázku 3. Jeho vzor by byl uveden v příloze zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (Zákon, 361). V žádosti by řidič uvedl, jakým způsobem chce být o změně bodového stavu informován – SMS, e-mailem, do datové schránky nebo kombinací uvedených možností.

Žádost o informování řidiče o každé změně v jeho bodovém hodnocení

Jméno a příjmení žadatele: .....

Datum a místo narození: ..... r.č.: .....

Adresa trvalého/přechodného pobytu na území ČR:

Ulice: .....

Obec, PSČ .....

Žádám o zaslání informace o každé změně mého bodového hodnocení (zakrčíte jednu z možností a doplňte)

prostřednictvím datové schránky, jejíž identifikátor je

krátkou textovou zprávou na telefonní číslo

elektronickou poštou na adresu

Je možno zvolit kombinaci možností informování.

Výše jmenovaný souhlasí se zpracováním svých osobních údajů.

V ..... dne ..... Podpis žadatele .....

Vyplní obecní úřad s rozšířenou působností:

Totožnost ověřena podle OP: .....

Žádost převzal dne: .....

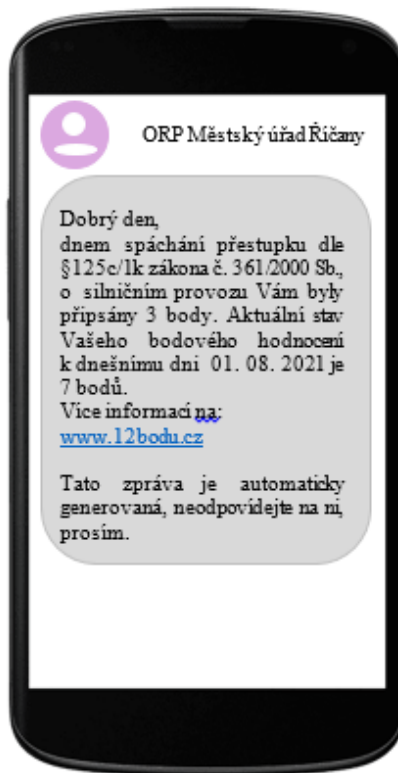
.....
razítko Podpis oprávněné osoby

Obr. 3 Návrh formuláře žádosti řidiče o informování o přidělení trestných bodů; zdroj: autoři

Technologický postup úředníka registru řidičů bude následující: do centrálního registru řidičů ELIŠKA zapíše daný přestupek a automaticky se započtou body. Protože řidič si požádal o zaslání změn bodového stavu v bodovém hodnocení řidiče, bude mu automaticky odeslána zpráva, která bude obsahovat následující informace:

- datum, kdy byly započteny body v centrálním registru řidičů ELIŠKA,
- informace o jaký se jedná přestupek,
- kdy byl přestupek spáchán a podle jakého paragrafu zákona č. 361/2000 Sb. (Zákon, 361),
- počet bodů za spáchaný přestupek,
- aktuální výše bodového hodnocení řidiče,
- odkaz na internetové stránky MDČR nebo BESIP, kde řidič bude moci zjistit více informací k bodovému hodnocení řidiče (např.: jakým způsobem lze snížit bodové hodnocení řidiče).

Na obrázku 4 je uveden vzor textové zprávy o informování řidiče, že došlo k zápisu bodově hodnoceného přestupku, který spáchal. Úplně stejné znění zprávy o bodovém hodnocení řidiče při zápisu přestupku do centrálního registru řidičů ELIŠKA bude zasláno e-mailem nebo do datové schránky.

Obr. 4 Příklad zprávy pro řidiče o jeho bodovém hodnocení; zdroj: foto a úprava autoři

Zaslání této zprávy bude zaznamenáno v centrálním registru řidičů ELIŠKA, aby bylo do budoucna v případě podání námítky dohledatelné, kdy byla zpráva o bodovém hodnocení řidiče odeslána.

Řidič bude stále informován o svém stavu bodového hodnocení a má možnost zlepšit své chování v silničním provozu.

Pokud by řidič dosáhl 12 bodů, bude mu obdobným způsobem zasláno „Oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzva k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění“.

Dalším přínosem je zjednodušit vyřizování došlé dokumentace, vytváření nového dokumentu, vyplňování jednotlivých oken a odesílání ve spisové službě ELISA. Pod položkou „Profil“ budou vyplňovány pouze položky označené červenou šipkou na obrázku 5 tak, že bude přidáno tlačítko **ŘP**, na které, když se klikne, se automaticky tyto položky vyplní. Další položka „Odesláno“ úředník vypíše pouze jméno a příjmení, datum narození řidiče, který přestupek spáchal, a z informačního systému Základních registrů se exportují veškeré informace o řidiči (obvyklé bydliště, doručovací adresa, ID datové schránky). Na podkladě této úpravy dojde k rychlejšímu vytvoření dokumentu a k časové úspoře.

Obr. 5 Úprava spisové karty ELISA; zdroj: Screenshot a úprava spoluautorka

Navržená úprava informovanosti řidiče by s ohledem na postupující digitalizaci veřejné správy mohla být zřejmě přechodná. Řidiči s elektronickou občanskou nebo datovou schránkou již nyní naleznou na Portálu občana stav svého bodového konta, detaily ke svým řidičským oprávněním nebo přehled o končící platnosti řidičského průkazu. Je však na zvážení, zda cíleně zasláná aktuální sms tak, jak je navrhováno, nebude mít v daném čase ten správný prevenční význam a smysl.

10 ZÁVĚR

Přestupky v silniční dopravě zahrnují přestupky z oblasti pozemních komunikací, silničních a zvláštních vozidel, podnikání v silniční dopravě a pak ze silničního provozu (ty jsou nejčastější). Je všeobecným zájmem tyto přestupky eliminovat co do počtu, ale hlavně co do závažnosti jejich následků. Proto bylo přijato Rozhodnutí Rady 93/704/ES o vytvoření databáze Společenství týkající se dopravních nehod v provozu na pozemních komunikacích. To má za cíl výměnu informací a zkušeností s řešením problematiky dopravních nehod a eliminací jejich následků. Je třeba vyhodnocovat statistiky dopravních nehod, jejich viníky a na základě toho stanovovat preventivní opatření a sankce za dopravní přestupky a sledovat jejich účinnost. Za účelem zvýšení bezpečnosti silničního provozu v rámci EU a zajištění rovného zacházení s domácími a zahraničními řidiči včetně vymáhání porušení právních předpisů byla vydána **Směrnice** Evropského Parlamentu a Rady (EU) **2015/413** o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu. V ní je definováno 8 dopravních deliktů (dopravních přestupků) pro přeshraniční výměnu. Tato výměna se rozbíhala velmi pomalu. Závažnost jednotlivých dopravních přestupků i sankce za ně se v jednotlivých zemích EU poměrně značně liší. Nekorespondují ani příliš s 8 přestupky ze Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2015/413. Také bodové systémy řidičů České republiky, Polska a Německa porovnávané v článku se liší. Odlišnosti jsou co do stanovení počtu trestných bodů, za který je odejmuto řidičské oprávnění, v sankcích za jednotlivé

přestupky, v informování řidičů o udělených trestných bodech i v možnostech odečtu bodů v případě školení řidičů. Zde jsou značné rezervy EU v kompatibilitě, které by bylo velmi žádoucí řešit, sjednocením a zpřehledněním.

V článku je stručně uveden postup Policie ČR při řešení dopravního přestupku. Je navrženo kromě udělení pokuty, informovat řidiče o zaslání oznámení o přestupku na ORP, a o skutečnosti, že za daný přestupek se přidělují trestné body. Tato informace by měla být písemně podložena v blocích na pokutu.

V článku je uveden technologický postup ORP při zpracování dopravního přestupku včetně dob řešení jednotlivých kroků příslušným úředníkem. Jsou zde předloženy konkrétní návrhy úprav s cílem zvýšit informovanost řidičů o stavu trestných bodů a s cílem zjednodušit i zpřesnit práci úředníků ORP.

Literatura

Rozhodnutí **1993** Rady 93/704/ES o vytvoření databáze Společenství týkající se dopravních nehod v provozu na pozemních komunikacích.

Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2015/413 o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

Česká republika. **2016**. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

Česká republika. **1997**. Zákon č. 13/1997, Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Česká republika. **2001**. Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Česká republika. **1994**. Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

Česká republika. **2000**. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

Světlá, K. **2021**. Řešení přestupů na úseku silniční dopravy na obecním úřadě obce s rozšířenou působností, kvalifikační práce, Pardubice 2021.

Policejní prezidium České republiky, Ředitelství služby dopravní policie, Statistika nehodovosti rok 2020. *Praha* © **2021**. [Online]. Dostupné z: URL <https://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx> [přístup: 2021-01-08].

Ministerstvo dopravy České republiky, Informace o stavu bodového systému v České republice PŘESTUPKY A TRESTNÉ ČINY rok 2020. *Praha* © **2021**. [Online]. Dostupné z: URL [https://www.mdcr.cz/getattachment/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2-\(5\)/BS2020B-2.pdf.aspx](https://www.mdcr.cz/getattachment/Statistiky/Silnicni-doprava/Statistiky-k-bodovemu-hodnoceni/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu/Statistiky-prestupku-a-trestnych-cinu-za-rok-2-(5)/BS2020B-2.pdf.aspx) [přístup: 2021-01-08].

EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo. *Praha* © **2021**. [Online]. Dostupné z: URL <https://www.epravo.cz/top/aktualne/nemecky-bodovy-system-111791.html#ftn3> [přístup: 2021-01-08].

Německo **2021**. Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz. Straßenverkehrsgesetz (StVG). *Berlín* © 2021. [Online]. Dostupné z: URL <https://www.gesetze-im-internet.de/stvg/BjNR004370909.html> [přístup: 2021-01-08].

Německo **2021**. Busgeldkatalog 2021. *Berlín* © 2021. [Online]. Dostupné z: URL <https://www.bussgeldinfo.org/bussgeldkatalog> [přístup: 2021-01-08].

Polsko **2021**. USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Opracowano na podstawie: tj.Dz. U. z 2021 r. poz. 450, 463, 694, 720.

Polsko **2021**. Rozpozadzenie Ministra Spraw Wewnetrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego. Na podstawie art. 130 ust. 4 i art. 140 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.

Polsko **2021**. Aktualny taryfikator punktów karnych 2021. Warszawa © 2021. [Online]. Dostępne z: URL <https://www.msn.com/pl-pl/motoryzacja/wiadomosci/aktualny-taryfikator-punkt%C3%B3w-karnych-2021/ar-BB1cu1ok> [přístup: 2021-01-08].

Polsko **2021**. Wybrane przepisy ruchu drogowego – Taryfikator. Warszawa © 2021. [Online]. Dostępne z: URL [https://gitd.gov.pl/fileadmin/user_upload/WYBRANE_PRZEPISY_RUCHU_DROGOWEGO - TARYFIKATOR.pdf](https://gitd.gov.pl/fileadmin/user_upload/WYBRANE_PRZEPISY_RUCHU_DROGOWEGO_-_TARYFIKATOR.pdf) [přístup: 2021-01-08].

Ministerstvo dopravy České republiky, Informace o stavu bodového systému v České republice PŘESTUPKY A TRESTNÉ ČINY rok 2020. Praha © **2021**. [Online]. Dostępne z: URL <https://www.mdcr.cz/bodovysystem/Uplne-zneni> [přístup: 2021-01-08].

Česká republika. **2021**. SW Program spisové služby ELISA, Obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Česká republika. **2021**. SW Program Centrální registr řidičů ELIŠKA.